

Kitabu cha Yoeli na Kanisa la Waadventista Wasabato la Walaodikia - Nambari ishirini na moja

Jeff Pippenger
2025-12-31

Nambari ishirini na moja

Na tangu wakati dhabihu ya kila siku itaondolewa, na chukizo linalosababisha ukiwa litasimamishwa, kutakuwa na siku elfu moja mia mbili na tisini. Danieli 12:11.

Tangu tarehe 22 Oktoba 1844, matumizi ya wakati wa kinabii si tena matumizi sahihi ya unabii kwa wale wanaotaka kuligawanya sawasawa neno la kweli. Kipindi cha miaka 1290 katika aya ya kumi na moja kinapaswa kutumiwa kama kipindi cha kishara baada ya 1844, na matumizi baada ya 1844, yaani kipindi kisicho na vipengele vya “wakati”, lazima yadumishe uelewa wa msingi wa ukweli, kama ulivyoeleweka kabla ya 1844. Hiyo 1290 inaashiria kipindi cha miaka 30 kinachofuatwa na 1260. Uelewa kabla ya 1844 ulikuwa kwamba miaka thelathini kutoka 508 hadi 538 iliwakilisha kipindi cha maandalizi ya Mpinga Kristo kuanza kutawala kuanzia 538 hadi 1798.

Mada ya Paulo katika Wathesalonike wa Pili ni mpito wa miaka thelathini. Paulo hajatoa marejeo yoyote ya kipengele cha “wakati,” bali anatambua sifa za kinabii za upagani kupisha upapa katika miaka ile thelathini. Kisha utawala wa kipapa ukaanza. Uelewa wa kihistoria, bila kipengele chochote cha wakati, unatambua mpito wa ufalme wa nne wa unabii wa Biblia kwenda katika ufalme wa tano, ukafuatwa na umwagaji wa damu wa kwanza kati ya miwili ya kipapa; hivyo ukitoa mfano wa mpito wa ufalme wa sita kuelekea muungano wa mara tatu wa joka, mnyama na nabii wa uongo, pamoja na umwagaji wa damu wa pili wa kipapa.

Miaka thelathini ya maandalizi inayofuatiwa na kipindi cha kinabii ni ishara ya msingi ya agano la Mungu na watu aliowachagua. Mpito wa mamlaka mbili katika kipindi cha miaka thelathini, unaofuatiwa na miaka 1260 ya mateso, unaolingana na miaka thelathini ya maandalizi ya Kristo, ikifuatiwa na siku 1260 za wokovu. Miaka thelathini ya maandalizi ya Mpinga Kristo iliiga kwa njia ya udanganyifu miaka thelathini ya maandalizi ya Kristo. Mwisho wa miaka thelathini hutambulisha ama kupewa nguvu kwa Kristo katika ubatizo Wake, au kupewa nguvu kwa Mpinga Kristo mnamo mwaka 538. Kupewa nguvu kwa Mpinga Kristo kulitokana na msaada wa kiuchumi na kijeshi uliotoka katika ufalme uliotangulia, na nguvu zilizomiminwa juu ya Kristo zilitoka katika ufalme aliouacha miaka thelathini kabla.

Mgawanyiko kati ya vipindi viwili unaashiriwa na kutiwa uwezo, na mgawanyiko wa vipindi viwili ulioelezwa na Abramu na Paulo unatambulika kwa ulinganisho rahisi. Katika utofautisho wa Abramu na Paulo wa miaka thelathini, kipindi cha maandalizi kilikuwa miaka thelathini ya kwanza iliyowakilisha mchakato wa agano uliowawezesha wazawa wa Abramu kutimiza unabii wa utumwa huko Misri. Miaka mia nne na thelathini ina mgawanyo wa ziada wa kialama; ikieleweka

ipasavyo, miaka mia mbili na kumi na tano ya kwanza inawakilishwa na mwakilishi wa Mungu pamoja na Farao. Kwa Yusufu na miaka 215 ya kwanza, Farao alikuwa mwema, na kwa Musa na miaka 215 ya pili, Farao alikuwa mwovu.

Mgawanyo huo unatambua vipindi viwili vya vizazi vinne. Vizazi vinne vya kwanza vinaweza kuwekwa juu ya vizazi vinne vya pili mstari juu ya mstari, na kwa kufanya hivyo, Yusufu na Musa, alfa na omega wa kinabii, hushughulika na Farao mwema wa alfa na Farao mbaya wa omega. Kuna nuru kubwa inayoweza kupatikana kutokana na ulinganisho huu sambamba, lakini ninaonyesha tu kwamba utabiri wa Abram kuhusu kizazi cha nne unatambua mashahidi wawili wa vizazi vinne katika miaka 430. Uwakilishi wa mara mbili wa vizazi vinne unapatikana katika nasaba za Mwanzo sura ya nne na ya tano. Tunapowazingatia Kaini na Seti kama mwanzo wa orodha za nasaba, tunagundua kwamba kuna vizazi vinane kutoka kwa Seti hadi Nuhu, na kwamba vinapogawanywa katikati kuna uwakilishi wa vipindi viwili vya vizazi vinne. Hili hutambulika katika mistari minane ya vizazi ya wote wawili, Seti na Kaini.

Orodha za vizazi katika sura ya nne na ya tano zinaonyeshwa zikiwa na hitimisho lao, yaani Nuhu. Nuhu ni ishara ya agano la Mungu na wanadamu, linalowakilishwa na upinde wa mvua. Abram ni ishara ya agano la Mungu na watu walioteuliwa, linalowakilishwa na tohara. Maagano hayo mawili daima yamefungamana pamoja, na Mwanzo kumi na moja, ambamo tunakuta Mnara wa Babeli mara tu baada ya gharika ya Nuhu, ndiko orodha ya vizazi inayoelekea kwa Abram inapotolewa. Katika kifungu hicho ni vizazi kumi, si vinane. Katika kifungu kinachoelekea kwa Abram na kifungu kinachoelekea kwa Nuhu, maagano ya Nuhu na ya Ibrahim yanaonyeshwa.

Katika kifungu cha sura ya kumi na moja kinachohusu watu teule, tunakuta kwamba vizazi viwili kati ya hivyo vimesheheni nuru kuu.

Na Eber akaishi miaka thelathini na minne, akamzaa Peleg: Na Eber akaishi miaka mia nne na thelathini baada ya kumzaa Peleg, akazaa wana na binti. Na Peleg akaishi miaka thelathini, akamzaa Reu. Mwanzo 11:16-19.

Marejeo kwa Eber ni marejeo ya kwanza ya neno la Kiebrania ambalo hatimaye hutambuliwa kama neno la Kiebrania “Hebrew.” Katika ukoo wa watu teule, mmoja wa wazao kumi anaitwa Hebrew, ambalo ndilo jina ambalo watu teule walipaswa kujulikana nalo. Katika mistari mitatu Eber na Peleg hutumiwa kuonyesha utofauti wa jamii teule ya Waebrania. Eber maana yake ni “kupita” au “yule anayevuka” na ndicho mzizi wa neno “Hebrew.” Abram ni ishara ya wale wanaovuka kutoka Babeli kwenda Nchi ya Ahadi. “Peleg” maana yake ni “mgawanyiko” au “mpasuko,” kama ilivyorejelewa katika Mwanzo 10:25, ambako tunaambiwa kwamba katika siku za Peleg “dunia iligawanyika.”

Eberi na Pelegi wanawakilisha mgawanyiko wa kinabii kwa wale wanaotaka kuligawa kwa usahihi neno la kweli. Ukoo wa Nuhu ulitoa matawi mawili, kila moja likiwa na vizazi vinane; hii iliwakilisha makundi mawili ya vizazi vinne, kama ilivyo miaka 430 huko Misri. Ukoo wa Mwanzo kumi na moja unawakilishwa kwa kumi, si nane, kwa maana huo ni ukoo wa watu waliochaguliwa. Watu waliochaguliwa wamegawanywa katika makundi mawili ya watano, hivyo kuambatana na mfano wa wanawali kumi, ambao ni mfano wa watu wa agano la Mungu.

Katika nasaba ya watu waliochaguliwa, jina la Pelegi na utimizaji wake wa kihistoria vinawakilisha mgawanyiko wa makundi mawili ya wanawali, wenye busara na wapumbavu, wakati haswa katika historia ya Kibiblia ambapo nchi iligawanywa katika tukio la mnara wa Babeli. Katika orodha ya kumi, Pelegi ni wa tano, kwa kuwa nafasi ya tano ndiyo katikati ya kumi. Eberi, Mwebrania, anayewakilishwa kwa mfano na Abram, anawakilisha mwanawali mpumbavu anayevuka na kuwa mwanawali mwenye busara, wakati makundi hayo mawili yanapotenganishwa kwa mwito wa usiku wa manane. Eberi, Mwebrania wa kwanza kwa jina, anawakilisha Abram, Mwebrania wa kwanza kwa agano. Wakati Bwana alipomwita Abram kutoka Babeli, jambo hilo lilikuwa mfano wa ujumbe wa mwito wa usiku wa manane, ambao ni uwezeshaji wa malaika wa pili, anayewaita wanaume na wanawake watoke Babeli.

Mfano wa wanawali kumi unaoneshwa kwa Eberi na Pelegi wakiwakilisha mwito wa kutoka nje, punde kabla ya mstari wa mgawanyiko wa Pelegi kufunga mlango wa rehema. Katika uhusiano wa kinabii Eberi aliishi miaka 430 baada ya Pelegi, ambaye kisha aliishi miaka 30. Hatua ya kwanza ya agano la Abram lenye sehemu tatu iliwakilishwa na Eberi na Pelegi. Abram, kama Eberi; na Pelegi kama mstari wa mgawanyiko kati ya makundi mawili. Uongezaji wa Paulo kwa unabii wa Abram ni uongezaji wa Pelegi kwa unabii wa Eberi. Eberi alitangaza miaka 400, lakini Pelegi alitambua miaka 430. Kwa hiyo Pelegi alimwakilisha Paulo, na uongezaji wa Paulo wa miaka 30 kwa ile miaka 400; na huduma ya Paulo ilikuwa kutambua Pelegi wa unabii wa Biblia. "Pelegi" wa unabii wa Biblia ambaye Paulo alimtambua aliwakilisha kugawanywa kwa taifa kutoka katika maana halisi kwenda kwenye maana ya kiroho.

Kuanzia Shem hadi Peleg kuna wazao watano, na kuanzia Rue hadi Abram kuna wazao watano.

Akamwambia Abram, Ujue hakika ya kwamba uzao wako utakuwa mgeni katika nchi isiyo yao, nao watawatumikia; nao watawaonea miaka mia nne. Mwanzo 15:13.

Basi ahadi zilinenwa na Ibrahim na mzao wake. Haisemi, Na kwa wazao, kana kwamba ni wengi; bali kama mmoja, Na kwa mzao wako, ndiye Kristo. Nami nasema hivi, Agano lililothibitishwa kwanza na Mungu katika Kristo, torati iliyo kuja baada ya miaka mia nne na thelathini, haiwezi kulibatilisha, hata kuifanya ile ahadi isiwe na maana. Maana urithi ukiwa kwa sheria, si tena kwa ahadi; bali Mungu alimpa Ibrahim kwa ahadi. Wagalatia 3:16-18.

Umri wa miaka thelathini

Yesu alikuwa na miaka thelathini alipoanza huduma yake.

Na Yesu mwenyewe akaanza kuwa na umri wa karibu miaka thelathini, akiwa (kama ilivyodhaniwa) mwana wa Yosefu, ambaye alikuwa mwana wa Heli. Luka 3:23.

Yusufu alianza kumtumikia Farao nchini Misri alipokuwa na umri wa miaka thelathini.

Na Yusufu alikuwa na miaka thelathini aliposimama mbele ya Farao, mfalme wa Misri. Na Yusufu akatoka mbele ya Farao, akapita katika nchi yote ya Misri. Mwanzo 41:46.

Nabii Ezekieli alikuwa na miaka thelathini alipoanza huduma yake, na huduma yake ilidumu miaka ishirini na miwili.

Ikawa katika mwaka wa thelathini, mwezi wa nne, siku ya tano ya mwezi, nilipokuwa kati ya mateka kando ya mto Kebari, mbingu zilifunguka, nikaona maono ya Mungu. Ezekieli 1:1.

Ezekieli ana marejeo mengi zaidi ya kihistoria katika maandiko yake kuliko nabii mwingine yeyote. Katika maandiko ya Ezekieli kuna marejeo ya moja kwa moja kumi na tatu ya tarehe zinazoweza kubainishwa, na bila kujua, wanazuoni wa Biblia na wanahistoria wanathibitisha kwamba huduma yake ilidumu miaka ishirini na miwili, ingawa hawajui kwamba ishirini na mbili ni ishara ya mia arobaini na nne elfu.

Mfalme Daudi alikuwa na miaka thelathini alipoanza kutawala, na alitawala kwa miaka arobaini.

Daudi alikuwa na miaka thelathini alipoanza kutawala, naye alitawala miaka arobaini. Huko Hebroni alitawala juu ya Yuda miaka saba na miezi sita; na huko Yerusalemu alitawala miaka thelathini na mitatu juu ya Israeli yote na Yuda. 2 Samweli 5:4, 5.

Utawala wa miaka arobaini wa Daudi ni idadi ya mfano, na kipindi cha 40 ni kama miaka 430 ya Abram na Paulo, kwa kuwa miaka 40 imegawanywa katika sehemu mbili (miaka 7 na nusu na miaka 33). Vipindi viwili vya utawala wa miaka arobaini wa Daudi vina kitendawili cha kinabii kilichoongezwa, kwa kuwa ushuhuda mwingine wa kibiblia unarekodi vipindi hivyo viwili kama miaka saba na miaka thelathini na tatu. Miezi sita ya ziada katika 2 Samweli inawakilisha nini, na je 7 na nusu na 33 vinawezaje kuwa 40? Kuna mwingiliano wa miezi sita ambao lazima uakilishe ukweli wa kinabii.

Na siku ambazo Daudi alitawala juu ya Israeli zilikuwa miaka arobaini; katika Hebroni alitawala miaka saba, na katika Yerusalemu alitawala miaka thelathini na mitatu. 1 Wafalme 2:11.

22 ni nambari ya kiishara inayowakilisha muungano wa Uungu na ubinadamu, na huduma ya Ezekieli ilidumu miaka ishirini na miwili. Miaka kumi na minne ya Yusufu imegawanywa katika vipindi viwili vya miaka saba, juma la agano la Kristo limegawanywa katika vipindi viwili sawa vya siku 1260, na utawala wa miaka arobaini wa Daudi umegawanywa katika vipindi viwili, pamoja na ishara ya ziada inayounganisha vipindi hivyo viwili.

Yesu ni Nabii, Kuhani na Mfalme. Katika siku za mwisho Atainua kanisa Lake lililoshinda kama bendera, na kanisa hilo linawakilishwa na Kristo, nabii, kuhani na mfalme ambaye ameunganisha Uungu Wake na wanadamu, wanaowakilishwa na Ezekieli nabii, Yosefu kuhani na Daudi mfalme. Alama hizo nne zinawakilisha wale watu watatu wenye heshima katika tanuru lililowashwa mara saba zaidi ya kawaida, kisha akaonekana wa nne, naye alikuwa kama Mwana wa Mungu. Dunia yote ilikuwa imewakilishwa katika sherehe ya sanamu ya dhahabu ya Nebukadneza, na wote waliliona lile kanisa lililoshinda lililoundwa na nabii mwanadamu, kuhani mwanadamu na mfalme mwanadamu, likitegemezwa na yule wa nne, Mtu wa Kiuungu.

Shetani ameuchukua ulimwengu mateka. Ameanzisha sabato ya sanamu, kana kwamba ameipa umuhimu mkubwa. Ameiba ibada ya ulimwengu wa Kikristo kutoka kwa Sabato ya Bwana, akaielekeza kwa sabato hii ya sanamu. Ulimwengu unainama mbele ya mapokeo, amri ya kibinadamu. Kama vile Nebukadneza alivyosimamisha sanamu yake ya dhahabu katika bonde

la Dura, na hivyo akajitukuza, vivyo hivyo Shetani anajitukuza katika sabato hii ya uongo, ambayo kwa ajili yake ameiba vazi la mbinguni. Review and Herald, Machi 8, 1898.

Nambari Nne

Katika ngazi ya kinabii, arobaini ni fungu la kumi la mia nne za Abram, na nne ni fungu la kumi la arobaini. Sifa yoyote ya kinabii inayopatikana katika nambari nne, lazima iendane na ishara ya arobaini, ambayo nayo lazima iendane na ishara ya mia nne. Katika muktadha, nne mara nyingi huwakilisha "ulimwengu kote," ufahamu uliozoeleka, lakini pia huwakilisha "mwendelezo" na katika baadhi ya hali "uharibifu wa hatua kwa hatua."

Tarumbeta nne za kwanza kati ya saba zinawakilisha uharibifu wa hatua kwa hatua wa Roma ya Magharibi. Roma ya Mashariki huko Konstantinopoli iliishia kujisalimisha kwa Masultani wanne wa Uthmaniyya. Mstari kwa mstari, Roma ya Mashariki na ya Magharibi zilisambaratika hatua kwa hatua katika vipindi vinne, vilivyowakilishwa na tarumbeta nne, huku pia zikiangushwa na Uislamu wa tarumbeta ya tano na ya sita. Pamoja, mistari hiyo miwili inaonyesha anguko la Roma katika vizazi vinne vya tarumbeta, wakati vita vinavyozidi kupamba moto na Uislamu vinaelekea kwenye maangamizi ya mwisho pale masultani wanne wa Uislamu wanapochukua ukuu juu ya ufalme. Historia ya Magharibi na Mashariki ilianza na mgawanyo wa Dola la Roma uliofanywa na Konstantino mwaka 330.

Tarumbeta nne za Roma ya magharibi zilianza mwaka 330, na tarumbeta ya tano na ya sita zinawakilisha nguvu zilizoangusha Roma ya mashariki, na Roma ya mashariki pia ilianza mwaka 330. Roma ya mashariki na ya magharibi zote mbili zilichangia kazi ya kuiweka mamlaka ya kipapa kwenye kiti cha enzi duniani mwaka 538, hivyo mistari miwili—wa magharibi na wa mashariki—inaashiria pembe mbili za Marekani, ambayo itairudisha mamlaka ya kipapa kwenye kiti cha enzi wakati wa sheria ya Jumapili. Roma ya magharibi ni ishara ya utawala wa kanisa katika muktadha wa kinabii na Roma ya mashariki ni ishara ya utawala wa dola.

Ndani ya historia ya kuanguka kwa Roma ya Magharibi na ya Mashariki, historia ya Roma ya kipapa inawekwa bayana. Kuanzia na kanisa la wanafunzi, linalowakilishwa na Efeso, makanisa matatu ya kwanza yanaelekea kwenye kanisa la nne, ambalo ni upapa kuanzia mwaka 538 hadi 1798. Katika Ufunuo sura ya kumi na tatu, upapa unatambuliwa kuwa unatawala kwa miezi 42, baada ya jeraha lake la mauti la 1798 kuponywa wakati wa sheria ya Jumapili. "Hakuna tena wakati" baada ya 1844, hivyo miezi arobaini na miwili ni ishara ya kipindi cha mateso kuanzia sheria ya Jumapili hadi Mikaeli atakaposimama. Watangulizi walielewa kwamba makanisa, mihuri na tarumbeta vilikuwa vinawakilisha mistari mitatu ya historia inayokwenda sambamba. Kuweka ushuhuda wa kinabii wa Roma ya Magharibi juu ya mstari wa Roma ya Mashariki na mstari wa Roma ya kipapa si matumizi ya kinabii yaliyotumiwa na Wamileraiti, lakini mbinu hiyo haipingani na uelewa wao wowote uliothibitishwa.

Mstari juu ya mstari, tarumbeta nne za kwanza zitawekwa juu ya historia inayowakilishwa na tarumbeta ya tano na ya sita, kisha mstari wa makanisa matatu ya kwanza unaoongoza kwenye kipindi cha mateso ya kipapa kinachowakilishwa na kanisa la nne. Tarumbeta nne kwenye mstari wa kwanza, masultani wanne kwenye mstari wa pili, na makanisa manne kwenye mstari wa tatu.

Nambari “nne” inawakilisha ulimwenguni kote, lakini pia inawakilisha uharibifu wa hatua kwa hatua wa nguvu ya kiraia au ya kidini. Kile inachowakilisha kinaamuliwa na muktadha.

Wakati wa sheria ya Jumapili, nguvu za kipapa zinarejeshwa. Mara ya kwanza upapa ulipopewa mamlaka kulikuwa na kipindi cha maandalizi cha miaka thelathini. Katika makanisa manne ya kwanza, kanisa la nne ni upapa, na kanisa la kwanza lilikuwa wanafunzi, linalowakilishwa kama Efeso. Vizazi vitatu vya kwanza vya kanisa la Kikristo viliongoza kwenye kanisa la nne la Thiatira, linalowakilishwa na Yezebeli. Unapofika Thiatira, mwaka 538, sheria ya Jumapili ilitungwa katika Baraza la Orleans, hivyo ikitambulisha sheria ya Jumapili nchini Marekani, wakati jeraha la mauti la 1798 linaponywa.

Historia kuanzia mwaka 1798 hadi sheria ya Jumapili nchini Marekani inawakilishwa na makanisa manne ya kwanza. Kanisa la nne, Thiatira, linawakilisha sheria ya Jumapili na mateso ya kipapa yanayofuata. Kanisa la kwanza la Efeso, kanisa lililopoteza upendo wake wa kwanza, liliishia katika hitimisho la uharibifu wa hatua nne unaoendelea, katika sheria ya Jumapili ya Thiatira. Kizazi kinachoelekea kwenye sheria ya Jumapili ya Thiatira ni kizazi cha tatu cha Pergamo. Thiatira inawakilisha sheria ya Jumapili hadi kufungwa kwa mlango wa rehema, na Pergamo inawakilisha kulegeza msimamo wa kizazi cha tatu kunakoandaa njia kwa Thiatira. Kizazi cha tatu cha Pergamo, na kulegeza msimamo kunakokiwakilisha, kulitimilika kwa mara ya kwanza wakati wa Konstantino, ambaye alipitisha sheria ya kwanza kabisa ya Jumapili mwaka 321. Marekani ilianza kama mwanakondoo wa Efeso, lakini inapoimrudisha Thiatira kwenye kiti cha enzi, inanena kama joka.

Uharibifu wa hatua kwa hatua wa Marekani unawakilishwa na makanisa manne ya kwanza katika kitabu cha Ufunuo. Uharibifu wa hatua kwa hatua wa ufalme wa sita wa unabii wa Biblia hutokea katika vizazi vinne vinavyopelekea sheria ya Jumapili, ambapo mnyama atokaye katika nchi hunena kama joka. Kizazi cha mwisho kinawakilishwa na joka, ambalo ni mnyama wa kutambaa, kama ilivyokuwa katika Bustani ya Edeni, na kwa sababu hii, Yohana Mbatizaji na Yesu waliita kizazi cha mwisho cha Israeli ya kale, "kizazi cha nyoka."

Kizazi cha nne na cha mwisho ni ama “kizazi teule” kinachowakilisha elfu mia na arobaini na nne, au kinyume chake, kizazi cha nyoka. Kundi moja limeunda mfano wa Kristo, na jingine mfano wa yule mnyama, yaani yule nyoka. Kizazi cha nyoka kimetajwa waziwazi mara nne katika Neno la Mungu. Muktadha katika kila rejeo unatofautiana.

Lakini alipoona Mafarisayo na Masadukayo wengi wakija kwenye ubatizo wake, akawaambia, Enyi kizazi cha nyoka, ni nani aliyewaonya kukimbia ghadhabu itakayokuja? Mathayo 3:7.

Kama msemu "wazao wa nyoka" ungekuwa tu maneno ya kudhalilisha kuhusu madhehebu kadhaa ya watu ambao Yohana hakuwa akiwapenda, basi kusingekuwa na la kusema kuhusu msemu huo. Lakini kila neno ni takatifu ndani ya Neno la Mungu, hivyo Yohana alikuwa akiwapa Wasadukayo na Mafarisayo utambulisho maalum. Utambulisho huo unafafanuliwa kinabii na muktadha wa kifungu ambamo unatolewa. Katika kifungu hicho Yohana anatambulishwa kuwa anatimiza huduma yake, kisha Wasadukayo na Mafarisayo wanaingia kwenye simulizi. Katika mistari ya mwanzo Yohana anatambulishwa kama "sauti ya mtu aliaye nyikani" ya Isaya.

Siku zile akaja Yohana Mbatizaji, akihubiri katika jangwa la Uyahudi, akisema, Tubuni; kwa maana ufalme wa mbinguni umekaribia.

Kwa maana huyu ndiye aliyezungumziwa na nabii Esaias, akisema,

Sauti ya mtu aliye nyikani, Itengenezeni njia ya Bwana, yanyosheni mapito yake.

Na Yohana huyo alikuwa na nguo za singa za ngamia, na mkanda wa ngozi kiunoni mwake; na chakula chake kilikuwa nzige na asali ya mwitu.

Ndipo walimwendea kutoka Yerusalemu, na Yudea yote, na nchi yote ya kandokando ya Yordani, nao walibatizwa naye katika Yordani, wakiziungama dhambi zao. Lakini alipoona Mafarisayo wengi na Masadukayo wakija kwenye ubatizo wake, akawaambia, Enyi kizazi cha nyoka wenye sumu, ni nani aliyeawaonya kuikimbia ghadhabu inayokuja? Mathayo 3:2-7.

Kizazi cha mwisho cha Waisraeli wa kale kinaitwa "kizazi cha nyoka" na nabii aliyejitokeza kutoka jangwani. Yohana ndiye nabii ali yetekeleza wajibu wa kuwa mjumbe wa Malaki, aliyeandaa njia kwa ajili ya Mjumbe wa Agano, naye pia ndiye ile sauti jangwani iliyotajwa na Isaya.

Ikiwa tutachukulia "majani" kama ishara, tunagundua kwamba yanawakilisha "maungamo." Marejeo ya kwanza yako kwa Adamu na Hawa, ambao walistiri uovu wao kwa majani ya mtini. Hapo awali walikuwa wamevaa vazi la nuru, vazi la haki, lakini lilipotoweka, walitambua kwamba walikuwa Walaodikia walio uchi, wanaofikiri kwamba wanachopaswa kufanya ni kujificha nyuma ya "majani ya maungamo," na kila kitu kitakuwa sawa. Zaidi katika kifungu hicho, Yohana anasema moja kwa moja dhidi ya Wayahudi Walaodikia wanaotumainia nasaba ya Ibrahimu kuwaokoa, kwa kuwa dhana yao ilikuwa tu majani matupu ya maungamo. Mavazi ya mtu yanawakilisha yeye ni nani.

Miti ni ishara ya watu na ya falme, na tunda, tawi, mbegu, udongo, maji, mzizi na bila shaka majani yote yanawakilisha alama maalum za kinabii kwao wenyewe, lakini kila moja ya kweli hizo imeunganishwa na alama nyingine zinazowakilishwa katika mistari mbalimbali ya unabii inayotumia alama za kinabii zinazounda "mti." Bila shaka, ishara ya kwanza ya kinabii ya mti ni kwamba inawakilisha mtihani wa uhai au mauti.

Ujumbe wa Yohana unawakilishwa na mavazi aliyovaa na chakula alichokula. Chakula cha kinabii, kama vile mana mwanzoni mwa Israeli ya kale au Mkate wa Mbinguni mwishoni, lazima kiliwe. Chakula hicho kinawakilisha ujumbe wa kinabii wa majaribio unaopaswa kuliwa, kwa kuwa ni mwili wa Kristo na damu Yake. Mavazi ambayo Yohana alivaa na chakula alichokula vinatambulisha ujumbe na mjumbe aliyeandaa njia kwa ajili ya Kristo. Yohana ni kielelezo cha mjumbe wa mwisho anayemtayarishia Kristo njia; Kristo ndiye Mjumbe wa Agano anayekuja ghafla katika hekalu Lake wakati wa sheria ya Jumapili. Wakati hilo litakapotokea, wanawali wajinga, ambao pia ni Walaodikia na magugu, wanawakilisha kizazi cha nne cha mwisho cha wale wanaodai kuwa watu halali wa agano la Ibrahimu, kama vile Mafarisayo na Masadukayo walivyofanya, wakati Yohana alipojitokeza kutoka nyikani.

Yohana alivaa nguo za nywele za ngamia, na mshipi wa ngozi uliokuwa na kiambatanisho cha kumfunga mnyama, kama vile wanyama wa shambani wanavyofungwa nira. Alikula, na hivyo ujumbe wake ulikuwa wa nzige, ishara kuu ya Uislamu katika Maandiko, naye akauchanganya ujumbe wake wa Uislamu na asali.

Na nyumba ya Israeli wakaliita jina lake Mana; nalo lilikuwa kama mbegu za korianderi, jeupe; na ladha yake ilikuwa kama keki nyembamba zilizotengenezwa kwa asali. Kutoka 16:31.

Mana ni ishara ya Neno la Mungu, na ilikuwa na ladha ya asali, ambayo manabii hutambua kuwa ndiyo ladha ya ujumbe wanaoonyeshwa wakiula. Yohana alileta ujumbe wa Uislamu kama unavyowakilishwa na nzige, na mkanda wa ngozi ya ngamia na nywele za ngamia. Nzige na ngamia vyote viwili ni ishara za Uislamu. Ujumbe huo wa Uislamu ulichanganywa na mwangaza wa Neno la Mungu unaowakilishwa kama "asali."

Ndipo Yonathani akasema, Baba yangu ameitia nchi taabu; tazameni, naombeni, jinsi macho yangu yalivyotiwa nuru, kwa sababu nimeonja kidogo cha asali hii. 1 Samweli 14:29.

Yohane hakuwakilisha tu ujumbe wa Uislamu, bali alitoka jangwani, kama vile Eliya; na Yohane hakula asali ya kawaida, alikula asali ya mwitu, kwa maana yeye, kama ilivyokuwa kwa Kristo, hakupewa mafunzo katika taasisi za siku hizo zilizokuwa na asali yao ya ujumbe, iliyowakilishwa na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo. Yohane alikula asali kutoka jangwani, kwa kuwa alifundishwa na Roho Mtakatifu nje ya taasisi za kidini za siku zake. Mshipi wa kawaida wa kipindi hicho ulikuwa na kifaa cha bawaba ambacho mtu angefungia juu yake vazi la manyoya ya ngamia. Bawaba hiyo inamwakilisha Yohane, aliyekuwa nukta ya mgeuko kutoka mahali patakatifu pa duniani kwenda mahali patakatifu pa mbinguni.

"Nabii Yohana alikuwa kiungo kiunganishi kati ya vipindi viwili. Kama mwakilishi wa Mungu alijitokeza kuonyesha jinsi sheria na manabii vinavyohusiana na kipindi cha Kikristo. Alikuwa nuru ndogo, ambayo ilipaswa kufuatwa na nuru iliyo kuu zaidi. Akili ya Yohana iliangaziwa na Roho Mtakatifu, ili apate kumwagazia watu wake; lakini hakuna nuru nyingine iliyowahi kung'aa wala itakayowahi kung'aa kwa uwazi hivyo juu ya mwanadamu aliyeanguka kama ile iliyotoka katika mafundisho na mfano wa Yesu. Kristo na utume wake walikuwa wameeleweka kwa namna hafifu tu, kama walivyodhihirishwa kwa mfano katika dhabihu za kivuli. Hata Yohana hakuwa ameelewa kikamilifu uzima ujao, usio na kufa kupitia Mwokozi." The Desire of Ages, 220.

Vazi muhimu la Yohana linatambulishwa palepale wakati wa ubatizo wa Kristo; huo ndio ulikuwa wakati wa mgeuko, uliowakilishwa na mahali ambapo Yohana alikuwa akibatiza. Mahali hapo paliitwa Bethabara likimaanisha "kivuko," na ndipo hapo Waisraeli wa kale waliingia katika Nchi ya Ahadi walipotoka jangwani, kama vile Yohana alivyokuwa amefanya.

Bila shaka, harakati ya wale laki moja na elfu arobaini na nne ndiyo ambayo Yohana anaiwakilisha, lakini tunabainisha tu kwamba wakati Yesu alipobatizwa, kilikuwa ni kizazi kile ambacho Yeye na Yohana walikiita "kizazi cha nyoka." Yesu alikuja kuitukuza sheria ya Amri Kumi za Mungu, na Yeye alivuvia kila neno katika Biblia, hivyo anapokiita kizazi cha mwisho cha

Israeli ya kale “kizazi cha nyoka,” anajua vyema kabisa kwamba amri ya pili inabainisha hukumu inayotekelezwa katika vizazi vya tatu na vya nne.

Kizazi cha tatu na cha nne vinawakilisha hukumu inayoendelea hatua kwa hatua inayoishia katika kizazi cha nne, ambacho ndicho kizazi cha nyoka. Ubatizo wa Kristo unaashiria 9/11. Kizazi la Waadventista wa Sabato la Laodikia limekuwa katika kizazi chake cha mwisho tangu wakati huo. Ujumbe wa Yohana kwa Mafarisayo na Masadukayo ulikuwa ujumbe wa Laodikia.

Lakini alipoona wengi wa Mafarisayo na Masadukayo wakija ubatizoni kwake, aliwaambia, Enyi kizazi cha nyoka, ni nani aliyewaonya kuikimbia ghadhabu ijayo?

Basi zaeni matunda yapasayo toba: Wala msifikiri kusema mioyoni mwenu, Tuna Ibrahimu kuwa baba yetu:

Kwa maana nawaambia, Mungu aweza katika mawe haya kumwinulia Ibrahimu watoto.

Na sasa pia shoka limewekwa kwenye mzizi wa miti; kwa hiyo kila mti usiozaa matunda mema hukatwa na kutupwa motoni. Mimi kwa hakika nawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba; lakini ajaye nyuma yangu ni mwenye nguvu kuliko mimi, ambaye sistahili kubeba viatu vyake; yeye atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. Pepeto lake li mkononi mwake, naye atasafisha kabisa uwanja wake wa kupuria, na kukusanya ngano yake ghalani; bali makapi atayateketeza kwa moto usioweza kuzimika.

Ndipo Yesu akaja kutoka Galilaya hadi Yordani kwa Yohana, ili abatizwe naye. Mathayo 3:7-13.

Yesu alikuja kutoka Galilaya, jambo linaloashiria hatua ya mgeuko kwa ulinganifu na kifungo cha mkanda wa Yohana, na maana ya Bethabara. Hapo kazi ya Yohana ya kuandaa njia ilikuwa imegeuka kuwa kazi ya Kristo ya kuthibitisha agano. Miaka thelathini ya maandalizi ilikuwa imekwisha na kipindi cha miaka mitatu na nusu kabla na baada ya msalaba kilianza.

Ujumbe wa Yohana ulikuwa onyo la ghadhabu inayokuja wakati wa uharibifu wa Yerusalemu, uharibifu ambao pia unaashiria mwisho wa dunia na mapigo saba ya mwisho. Ujumbe huo wa onyo uliwekwa katika muktadha wa Uislamu, nao uliwasilishwa na mtu ambaye hakutumiza tu yale ya Malaki kuhusu mjumbe anayeandaa njia, na ya Isaya kuhusu sauti iliyoko nyikani, bali pia ujumbe wa Eliya, maana mavazi ya Yohana yalifanana na ya Eliya kama vile ujumbe wa Yohana ulivyofanana na wa Eliya.

Akawaambia, Alikuwa mtu wa namna gani yeye aliyekutana nanyi, na kuwaambia maneno haya? Wakamjibu, Alikuwa mtu mwenye nywele nyingi, akajifunga viuno kwa mshipi wa ngozi. Akasema, Ni Eliya Mtishbi. 2 Wafalme 1:7, 8.

Kama wangeuliza kuhusu Yohana, na si kuhusu Eliya, “alikuwa mtu wa namna gani?” wangejibiwa, “mtu mwenye nywele nyingi, aliyejifunga mkanda wa ngozi kiunoni.” Huduma yote ya miezi sita ya Yohana inaonyeshwa katika kifungu ambako kizazi cha nne, cha mwisho, kinatambuliwa na kufafanuliwa waziwazi. Ujumbe wa Laodikia kwao unashambulia moja kwa moja madai yao ya kuwa watu wa agano la Mungu; unawaonya juu ya ghadhabu inayokuja, kama

inavyoonyeshwa na shoka linalopiga mizizi ya miti. Ujumbe huo ulijumuisha pia kwamba Kristo angeukamilisha mchakato wa kupima uliokuwa umeanza na Yohana. Baadaye katika Mathayo, Yesu pia anawaita Wayahudi “kizazi cha nyoka,” naye anaendeleza wazo hilo kutoka kwa mada ya Yohana ya kukata mti, na anaeleza kwa nini.

Fanyeni mti kuwa mzuri, na matunda yake kuwa mazuri; au fanyeni mti kuwa mbaya, na matunda yake kuwa mabaya; kwa maana mti hujulikana kwa matunda yake. Enyi kizazi cha nyoka, mwawezaje, ninyi mlilo waovu, kusema mema? Kwa kuwa kinywa huanena yaliyojaa moyoni. Mtu mwema, katika hazina njema ya moyo, huleta yaliyo mema; na mtu mwovu, katika hazina mbovu ya moyo, huleta yaliyo mabaya. Lakini nawaambia, kwamba kila neno lisilo la maana watakalolineni wanadamu, watatoa hesabu ya hilo siku ya hukumu. Kwa maana kwa maneno yako utahesabiwa haki, na kwa maneno yako utahukumikiwa. Mathayo 12:33-37.

Siku ya hukumu, kwa mujibu wa amri ya pili, iko katika kizazi cha nne. Hukumu inategemea ujumbe tunaouzungumza, na ujumbe huo hutoka mioyoni mwetu. Ni ujumbe tunaouzungumza unaotutambulisha ikiwa sisi ni “kizazi kilichochaguliwa” cha Petro au “kizazi cha nyoka.” Kila kundi hujitokeza mwishoni mwa mchakato wa kujaribiwa ambapo Kristo, kama yule anayefagia vumbi, husafisha sakafu Yake. Kama ilivyo kwa mafuta katika mfano wa wanawali kumi, ujumbe huo unawakilishwa ama na moyo mwovu au na moyo mwema. Rejeo la Kristo linaongeza kwamba kizazi hiki cha nyoka, ambacho ni kizazi cha nne na cha mwisho, kinatafuta ishara, na ishara ya pekee ambayo wangepewa ilikuwa ishara ya Yona.

Ndipo baadhi ya waandishi na Mafarisayo wakamjibu, wakasema, Mwalimu, tunataka kuona ishara kutoka kwako. Lakini yeye akawajibu, akawaambia, Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta ishara; wala hakitapewa ishara yoyote, ila ishara ya nabii Yona: Kwa kuwa kama vile Yona alivyokaa siku tatu mchana na usiku katika tumbo la nyangumi; ndivyo Mwana wa Adamu atakavyokaa siku tatu mchana na usiku katika moyo wa nchi. Watu wa Ninawi watainuka katika hukumu pamoja na kizazi hiki, na watakihukumu: kwa sababu walitubu kwa mahubiri ya Yona; na tazama, hapa yupo aliye mkuu kuliko Yona. Malkia wa kusini atainuka katika hukumu pamoja na kizazi hiki, naye atakihukumu: kwa kuwa alikuja kutoka miisho ya dunia kuisikia hekima ya Sulemani; na tazama, hapa yupo aliye mkuu kuliko Sulemani. Mathayo 12:38-42.

Kristo aliwataja Wayahudi kama kizazi cha nyoka, na anatumia mifano ya hukumu kama ilivyo katika ujumbe wa Yona, na katika ujumbe wa hekima ya Sulemani. Yesu anabainisha kwa muktadha, na kwa mashahidi wawili, kwamba kizazi cha nyoka ndicho kizazi cha nne, kwa kuwa katika kizazi cha nne ndipo hukumu inatimizwa.

Mia arobaini na nne elfu ni bendera, au ishara ya siku za mwisho, kama zilivyo sheria ya Mungu na Sabato. Ishara ya Yona ni ishara ya ufufuo, ambayo kwa Wayahudi katika siku na enzi za Kristo ilikuwa ubatizo wake, wakati Roho Mtakatifu alishuka, akiwaakilishwa kama njiwa. Jina Yona linamaanisha “njiwa.” Yona, Yohana wa Ufunuo, Danieli, Yusufu na Lazaro wanawakilisha mia arobaini na nne elfu, ambao wanafufuliwa baada ya kuwa wafu barabarani kwa siku tatu na nusu. Wakati huo wanapaswa kubadilika kutoka Walaodikia hadi Wafiladelfia, hivyo wakawa yule wa

nane aliye wa wale saba. Yona anawakilisha ubatizo, kwa kuwa alitupwa majini na akafa kwa mfano alipoliwa na nyangumi. Baadaye akafufuliwa, kama alivyo Yohana, alipotolewa kwenye mafuta yaliyokuwa yanachemka, na kama Danieli alipotolewa kwenye shimo la simba, na kama Yusufu alipotolewa shimoni, na kama Lazaro, muujiza wa kutiwa muhuri katika wakati wa Kristo. Wayahudi hawakuweza kuona ishara ya Yona, kama inavyoonyeshwa na ufufuo wa Kristo, kwa uwazi zaidi kuliko vile Uadventista unavyoona ishara ya 9/11, ambayo ni ishara ya Yona.

Tutaendelea na mada hizi katika makala ijayo.

Mzigo wa onyo ambao sasa unapaswa kuwafikia watu wa Mungu, walio karibu na walio mbali, ni ujumbe wa malaika wa tatu. Na wale wanaotafuta kuelewa ujumbe huu hawataongozwa na Bwana kutumia Neno kwa namna itakayodhoofisha msingi na kuondoa nguzo za imani iliyowafanya Waadventista wa Sabato kuwa walivyo leo. Kweli ambazo zimekuwa zikifunguliwa kwa mpangilio wao, tulivyoendelea katika mstari wa unabii uliodhihirishwa katika Neno la Mungu, ni kweli, kweli takatifu ya milele, hata leo. Wale waliopitia njia hiyo hatua kwa hatua katika historia ya zamani ya uzoefu wetu, wakiuona mnyororo wa kweli katika unabii, walikuwa wameandaliwa kukubali na kutii kila mwale wa nuru. Walikuwa wakisali, wakifunga, wakitafuta, wakichimba ukweli kama hazina zilizofichwa, na Roho Mtakatifu, tunajua, alikuwa akitufundisha na kutuongoza. Nadharia nyingi zilitolewa, zikiwa na mwonekano wa kweli, lakini zikiwa zimechanganywa mno na Maandiko yaliyofasiriwa vibaya na kutumiwa vibaya, hata zikapelekea makosa hatari. Vyema sana tunajua jinsi kila nukta ya kweli ilivyothibitishwa, na muhuri uliowekwa juu yake na Roho Mtakatifu wa Mungu. Na wakati wote sauti zilisikika, 'Hapa ndipo ilipo kweli,' 'Nina kweli; nifuatani.' Lakini maonyo yakaja, 'Msiwafuate. Sikuwatuma, lakini walikimbia.' (Tazama Yeremia 23:21.)

Uongozi wa Bwana ulionekana bayana, na ya ajabu mno yalikuwa mafunuo Yake ya kile kilicho kweli. Hoja baada ya hoja iliwekwa imara na Bwana Mungu wa mbinguni. Kilichokuwa kweli wakati huo, ni kweli leo. Lakini sauti haziachi kusikika—'Hii ni kweli. Nina nuru mpya.' Lakini hizi nuru mpya katika mistari ya kinabii hujidhihirisha kwa kupotosha Neno na kuwaacha watu wa Mungu wakielea bila nanga ya kuwashikilia. Iwapo mwanafunzi wa Neno angechukua kweli ambazo Mungu amezifunua katika uongozi wa watu Wake, na kuzikubali kweli hizo, kuzitafakari na kuzielewa kwa undani, na kuziingiza katika maisha yake ya vitendo, basi angekuwa chombo hai cha nuru. Lakini wale waliodhamiria kuchunguza nadharia mpya, wana mchanganyiko wa kweli na kosa, na baada ya kujaribu kuyaweka mambo haya mbele, wameonyesha kwamba hawakuwasha mshumaa wao kutoka madhabahuni pa Kiungu, nao umekwishazimika gizani. Ujumbe Teule, kitabu cha 2, 103, 104.